

حقوقی که از نان شب واجب تر است!

سمیه محمدنیا حنايي- یکی از رسم های نانوشته مشهدی ها، گشت و گذار بر اساس خوراکی گردی است! درست است که به دلیل شیوع کرونا، بیشتر مراکز تفریحی تعطیل یا با کاهش ساعت کاری و دیگر محدودیت ها مواجه شده اند، اما باید در نظر داشته باشیم که تعداد رستوران ها و غذاخوری ها در روزگار پیش از کرونا به تعداد مراکز تفریحی مشهد می چربید. در واقع مشهدی ها برای گذران اوقات فراغت بیشتر از هر جای دیگری پشت میزهای رستوران را انتخاب می کنند. اما این موضوع به معنای نبود هیچ مشکلی در این نوع خوش گذرانی نیست. رستوران ها به عنوان مکان هایی که همزمان کالا و خدماتی را به مشتریان ارائه می دهند می توانند گاهی تخلف

هایی داشته باشند. در زیر به چند نمونه از تخلف های رستوران داران در این زمینه اشاره می کنیم.

بیشترین تخلف رستوران داران و کترینگ ها، گران فروشی یا کم فروشی است. البته باید در نظر داشته باشید که برای مقایسه قیمت ها شما باید به چندین نکته غیر مرتبط مانند مکان رستوران، فضای داخلی، میزان انتظاری که در صف برای وارد شدن به رستوران کشیده اید و شهرت آن را در نظر بگیرید. در گام بعدی می توان به کیفیت و کمیت غذای سرو شده توجه کرد. در بعضی از رستوران های مشهور و مجلل کم فروشی اتفاق می افتد که مشتری گاهی به دلیل بی کلاس بودن پر خوری از شکایت سر میز امتناع می کند. کیفیت غذا با آن که موضوع غیر قابل استنادی است، می تواند، دلیل نارضایتی مشتریان شود. رعایت دستور العمل های

بهداشتی در پشت پرده رستوران نیز می تواند عاملی باشد که مدیر یک رستوران را به اتحادیه بکشاند! نبود هیچ جسم خارجی در غذا و استفاده از مواد درجه یک یا تازه نیز از وظایف رستوران دار است. چنان چه شما با هر یک از مسائل بالا مواجه شدید می توانید با شماره تلفن ۳۸۵۴۵۴۳۴ اتحادیه رستوران داران و چلو کبابی های مشهد تماس بگیرید و مراتب شکایت خود را اعلام کنید. چنان چه رستوران مذکور از اعضای اتحادیه باشد، اتحادیه موظف است طی یک هفته کاری به شکایت شما رسیدگی و مراتب آن را به شما گزارش دهد و در صورت اثبات ضایع شدن حق تان، عضو خود را مجبور به جبران خسارت کند. چنان چه به لحاظ مسائل بهداشتی از مدیر رستوران شکایت دارید می توانید با تلفن گویای ۱۴۹۰ تماس بگیرید و آدرس رستوران کثیف و متخلف را بدهید.

سلطنت لکرزان رمز ارزها!

بیت کوین چگونه ۱۰ روزه ۲۳ درصد افت کرد و درس های آن چیست؟

محمد
حقگو
روزنامه نگار
اقتصادی

بازارهای سرمایه گذاری داخل کشور، این روزها کم خبر و آرامند. از یک سوارز و طلا مدت هاست که آرام شده و حتی به تازگی شرایط رو به نزولی را نیز تجربه می کنند. از سوی دیگر بازار مسکن قرار دارد که به رغم رشد قیمت ها، همچنان با افت معاملات روبه رو است. بورس هم حال و روز چندان مساعدی ندارد و شاخص

کل لاق از ابتدای امسال، دست به عصا شده است. در این میان اما بازار رمزارزها اوضاع متفاوتی را سپری می کند. جایی که بیت کوین به عنوان سردمدار آن، از نیمه دوم سال قبل توانسته رشدی تا ۶۳۰٪ برابر را نیز به ثبت برساند. همین موضوع موجب روی آوردن عده ای به این بازار شده است.

سرمایه گذاری که در سال های اخیر، یک به یک از بازارهای مالی رانده شده اند و در نبود فضای مناسب سرمایه گذاری و کسب و کار، ترجیح می دهند پول خود را در مسیرهای کم دردسرتر و احياناً پر سود به جریان ببندازند. ولو این که ریسک زیادی هم داشته باشد اما باید گفت این اقدام می تواند بسیار گران تمام شود.

در این زمینه شاید بتوان سرمایه گذاری را که در یکی، دو سال اخیر وارد بازار رمز ارز شده اند کسانی دانست که بیشتر، روی خوش این بازار را به چشم دیده اند. غافل از این که این بازار، روی بی رحمی نیز دارد. آن هایی که از سال های قبل تر، این بازار را رصد کرده اند، حتماً به خاطر دارند که در سال ۲۰۱۸ چگونه نرخ بیت کوین از بیش از ۱۹ هزار دلار افت منفی ۷۵ پیدا کرد و به ۴ هزار دلار رسید

سفر پر مخاطره سرمایه ها به دنیای صفر و یک شاید یک سال قبل، زمانی که بورس هنوز به قله خود نرسیده بود، بیت کوین و رمزارزهای دیگر جایی در بین اخبار و تحلیل های فعالان بازار نداشتند؛ اما امروز شرایط خیلی فرق می کند. برخی برآوردها هم اینک سخن از مبادله روزانه تا ۴۰ میلیون دلار معادل حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان رمز ارز در داخل کشور می کنند. هر چند این ارقام ممکن است خطا داشته باشند، اما خبر از شدت گرفتن جریان سرمایه ها در این مسیر دارد. این اتفاقات در شرایطی رخ می دهد که معاملات در این حوزه، همچنان غیر قانونی و غیر رسمی است و هیچ یک از بسترهای تبادل رمز ارز در داخل کشور دارای مجوز نیستند. این برای سرمایه های داخلی کشور به معنای آغازی بر یک سفر پر مخاطره.

روی بی رحم بازار رمز ارز

نسبت دنیای رمزارزها به دنیای معمول سرمایه گذاری را شاید بتوان با نسبت طبیعت درون جو کره زمین و فضای کیهانی مقایسه کرد. به عنوان مثال اگر در شرایط معمول در اخبار هواشناسی صحبت از توفان دریایی یا تغییرات دمایی می شنویم، این پدیده ها در مقیاس کیهانی، شدتی

بسیار هولناک تر پیدا می کنند. در این زمینه شاید بتوان سرمایه گذاری را که در یکی، دو سال اخیر وارد بازار رمز ارز شده اند کسانی دانست که بیشتر، روی خوش این بازار را به چشم دیده اند. غافل از این که این بازار، روی بی رحمی نیز دارد. آن هایی که از سال های قبل تر، این بازار را رصد کرده اند، حتماً به خاطر دارند که در سال ۲۰۱۸ چگونه نرخ بیت کوین از بیش از ۱۹ هزار دلار افت منفی ۷۵ پیدا کرد و به ۴ هزار دلار رسید. این موضوع با افت روزهای اخیر بیت کوین نیز بی شباهت نیست. به طوری که این رمز ارز از بیش از ۶۳ هزار دلار در ۲۶ فروردین به حدود ۴۸ هزار دلار در ۳ اردیبهشت رسیده است. این یعنی حدود ۲۳ درصد افت در کمتر از ده روز.

چرا رمزارزها این قدر متغیرند؟

پاسخ به این سوال به مفهوم ارزش رمزارزها بر می گردد. رمزارزها آمده اند تا با کسب اقبال عمومی، برای خود اعتبار کسب کنند و بنابر این برخلاف کالاهای دیگر که ارزش آن ها با توجه به متغیرهایی نظیر هزینه تولید در کنار عرضه و تقاضا شکل می گیرد، تقریباً تمام ارزش رمزارزها ناشی از میزان تقاضای آن هاست. بنابر این قابل انتظار خواهد بود که مثلاً بشنویم با توجه فلان

سرمایه دار معروف به یک رمزارز خاص، ارزش آن رمز ارز به طور آسانسوری در بازار بالا رفته است. این اتفاق درباره بیت کوین همین اواخر رخ داد. زمانی که سال شمسی گذشته ایلان ماسک اعلام کرد که شرکت وی (تسلا) به صورت مستقیم ۱/۵ میلیارد دلار در بیت کوین سرمایه گذاری کرده است. همچنین پس از آن که وی در اوایل فروردین اعلام کرد امکان آن وجود دارد که آمریکایی ها برای خرید خودروهای تسلا در این کشور ارز دیجیتال بیت کوین بپردازند، قیمت بیت کوین ۵ درصد جهش کرد و به بالای ۵۷ هزار دلار رسید.

دلیل افت شدید اخیر بیت کوین

افت دیروز بیت کوین نیز ریشه ای این چنینی دارد. به گزارش تسنیم این رمز ارز، پس از آن که رئیس جمهور آمریکا پیشنهاد داده مالیات بر افزایش سرمایه دو برابر شود، ارزش بیت کوین یک شبه از بیش از ۵۲ هزار دلار به حدود ۴۸ هزار دلار به حدود ۴۸۵۹۶ دلار رسید. ماجرا از این قرار است که طبق این پیشنهاد، سرمایه گذاران بیت کوین در آمریکا

که از افزایش ۷۰ درصدی ارزش این ارز مجازی در سال جاری میلادی سود برده اند، حالا اگر سرمایه ارز مجازی خود را پس از بیش از یک سال مالکیت بفروشند، با مالیات بر افزایش سرمایه مواجه هستند. بیت کوین بهترین عملکرد را در میان سرمایه های دیگر در سال های اخیر داشته است و هر کس در سال گذشته بیت کوین خریداری کرده حالا ۵۷۵ درصد سود کرده است. این رقم برای سرمایه گذاری که در آوریل ۲۰۱۹ خرید کرده اند، ۸۰۰ درصد است.

موارد فوق، نمونه هایی از رشد و نزول بیت کوین در شرایطی بود که دلیل آن تقریباً واضح بوده است، اما باید گفت که در بسیاری از اوقات، روند ارزهای مجازی چندان واضح نیست یا لاقط برای سرمایه گذاران عادی به راحتی قابل ردیابی نیست. به همین دلیل است که جدای از محدودیت های قانونی موجود و همچنین مخاطرات غیر سیستماتیک نظیر محدودیت های تحریمی و کلاهبرداری های اینترنتی، حوزه رمز ارز به هیچ عنوان قابل توصیه برای سرمایه گذاران عادی در کشور ما نیست.